

Що робити, якщо людина зникла?

Зникнення близької людини завжди є важким випробуванням для родини, а в умовах війни такі випадки стали набагато більш поширеними. Від того, наскільки швидко та правильно будуть вчинені перші дії після зникнення, залежить ефективність розшуку та можливість отримання передбачених законом соціальних гарантій.

Інститут прав людини Асоціації правників України підготував практичні рекомендації про те, куди звертатися у разі зникнення людини, які документи необхідно оформити та як захистити права і майно особи, місце перебування якої невідоме.

Куди звертатися та хто має на це право

Подати заяву про розшук може будь-яка особа, якій стало відомо про факт зникнення. Це можуть бути:

- родичі та члени сім'ї;
- представники військових частин (якщо зник військовослужбовець);
- органи влади або громадські об'єднання.

Першочерговий крок: негайно звернутися до Національної поліції України. Це можна зробити особисто у найближчому відділку або за номером 102.

Реєстрація заяви та отримання документів

Процес фіксації зникнення складається з двох ключових етапів:

1. Витяг із ЄРДР: Протягом 24 годин після подання заяви поліція зобов'язана надати вам витяг із Єдиного реєстру досудових розслідувань. У ньому обов'язково мають бути вказані контактні дані слідчого, який веде справу.
2. Реєстр осіб, зниклих безвісти: Відомості також вносяться до спеціального Єдиного реєстру осіб, зниклих безвісти за особливих обставин. Для отримання витягу з цього реєстру (що є офіційним

підтвердженням статусу) слід звернутися до офісу Уповноваженого з питань осіб, зниклих безвісти.

Яку інформацію необхідно надати для розшуку

Ефективність пошуку прямо залежить від деталізації наданих даних. У заяві варто вказати:

- Обставини: останнє відоме місце перебування та деталі зникнення (наприклад, після обстрілу, під час евакуації тощо).
- Зовнішні прикмети: зріст, колір очей, шрами, татуювання, пірсинг або особливості ходи.
- Особисті речі: опис одягу, наявність документів, прикрас, мобільного телефона (бажано вказати номер IMEI апарату).
- Генетичний матеріал: близькі родичі (батьки, діти) мають бути готові надати біологічні зразки для аналізу ДНК. Це стандартна процедура, необхідна для подальшої ідентифікації особи.

Правовий статус та збереження майна

Важливо знати, що статус «зниклий безвісти» не позбавляє людину її прав.

- Цивільні права: особа залишається повноправним суб'єктом права (наприклад, за нею зберігається робоче місце та посада).
- Захист майна: власність зниклої особи перебуває під охороною держави до моменту її знайдення або офіційного оголошення судом померлою. Родичі можуть ініціювати встановлення опіки над майном через нотаріуса для його збереження.

Якщо ваші близькі зникли і вам потрібна юридична підтримка ви можете звернутись за консультацією до юристів Гарячої лінії проекту за номерами:

[ГАРЯЧА ЛІНІЯ](#)

в робочі дні з 10:00 до 18:00

0 800 300 253*

(безкоштовно)

+380 (44) 492-88-48*

(за тарифами вашого оператора)

***кнопка 1 в голосовому меню**

Проект «Надання невідкладної правничої допомоги вразливим групам населення, які постраждали від війни в Україні» реалізується ВГО «Асоціація правників України» за підтримки International Rescue Committee.

*Матеріал підготовлено за інформацією практикуючої юристки,
експертки Асоціації правників України Тетяни Новобранець*